

Redaktørens forord

Det tredje og det sidste nummer af Dansk Sociologi i 2017 er et åbent nummer og indeholder traditionen tro tre artikler, hertil præsenteres et essay og fire anmeldelser.

Nummeret markerer afslutningen af et på mange måder særligt år; et overgangså. Ved indgangen til 2017 overgik Dansk Sociologi til at blive udgivet på Djøf Forlag. Overgangen til Djøf Forlag forløb ikke helt så smertefrit, som håbet, og det har været nødvendigt at bruge en del ressourcer på at etablere en række nye procedurer og arbejdsgange omkring udgivelsen. Der er også blevet brugt en del ressourcer fra DSF og redaktionens side på fremadrettet at sikre et godt samarbejdet med Djøf Forlag. Et element i denne sammenhæng er, at redaktionen får en ny fast kontaktperson hos forlaget pr. 1/12. Den nye kontaktperson kommer med stor erfaring fra forlagsbranchen, og redaktionen ser frem til fremadrettet at få etableret et godt og solidt samarbejde efter dette overgangså. Resultatet har desværre været, at både nr. 2 og dette nr. 3 er blevet forsinkede. For at undgå, at disse forsinkelser trækkes med ind i 2018, har redaktionen i forståelse med DSF besluttet kun at udgive tre numre i 2017. Mens vi i 2018 går tilbage til den normale kadence med fire numre pr. år.

I sammenhæng med overgang til Djøf Forlag var det hensigten, at billedsiden i tidsskriftet fremover skulle varetages af Billedkunstskolen ved Det Kongelige Danske Kunstakademi med udgangspunkt i billedkunststuderendes arbejder. Dette samarbejde har desværre ikke kunne gennemføres i praksis, hvilket betød – som det ganske givet ikke er gået læserne forbi – at de to første numre i 2017 blev udgivet med en reduceret billedside i forhold til tidsskriftets traditionelle grafiske profil. Mens der arbejdes på en ny og mere permanent løsning, leveres billedsiden i dette nummer af den Litauiske fotokunstner Eugenijus Barzdžius, der arbejder indenfor visuel sociologi og netop har afsluttet en MA i »Photography and Urban Cultures« ved Goldsmiths College, University of London. I nummeret bringes således et udvalg af billeder fra hans fotoserie »Vask«, der er en fotografisk udforskning og dokumentation af de tilbageværende københavnske møntvaskerier, som langsomt er ved at forsvinde fra bybilledet.

I den første artikel »Om positivisme og objektivisme i samfundsvidenskaberne« leverer Nikolaj Nottelmann en receptionshistorisk dissektion af positivismen, set fra samfundsvidenskaberne, fra dens dobbelte udspring indenfor Fransk og Tysk filosofi samt frem til i dag. Afsættet for artiklen er, at den

lemfældige og ahistoriske omgang med begrebet 'positivisme' ofte medfører en misforstået og forsimplet diskussion omkring objektivisme i samfundsvidenskaberne. Herunder at selve forestillingerne omkring objektivisme i samfundsvidenskaberne står og falder med positivismens forsøg på at begrunde disse. Dette argumenterer artiklen for er en alt for forhastet konklusion. På trods af at der ikke er tvivl om, at positivisme i sin lange historie har leveret talløse og til tider håbløse forsøg på at begrunde objektivistiske idealer for samfundsvidenskaberne, kan dette ikke bruges som argument for ikke at diskutere forskellige idealer for objektivisme. Således argumenteres der for, at det er mere frugtbart at diskutere forskellige former for samfundsvidenskabelig objektivisme uden at inddrage mudrede forståelser af positivismen. På denne baggrund skitserer artiklen fem idealtypiske forståelser af objektivisme i samfundsvidenskaberne og diskuterer kort deres forskelle, ligheder, betydninger og forbindelser i forhold til hinanden.

Den anden artikel, »Tilpasningsstrategier på Sexologisk Klinik – En undersøgelse af transkønnede klienters forhandling af identitet« af Ida Friis Thing og Viola Marie Skovgaard, er en kvalitativ analyse af transpersoner som klienter på Sexologisk Klinik og deres tilpasningsstrategier i et forsøg på at håndtere de institutionelle identiteter, der mere eller mindre implicit tilbydes. Med udgangspunkt i et Goffmansk blik på den totale institution og tilpasningsstrategier udfolder artiklen, hvordan identiteten transseksuel kan siges at udgøre en institutionel identitet på Sexologisk Klinik, som klienterne aktivt udfordrer, følger eller indretter sig strategisk efter. Artiklen skitserer, hvorledes klienterne i deres forsøg på at skabe eller forøge deres handlerum, for herved at få mest ud af institutionens muligheder og for at få adgang til behandling, aktivt kommer til at medvirke til at reproducere de institutionelle kategoriseringer og kriterier for bedømmelse og de institutionelle identiteter, der tilbydes.

Den tredje artikel, »Å beslutte med henblik på risiko? – Når politikken dytter ansvaret over på barnevernets ansatte«, er skrevet af Hilde Anette Aamodt med udgangspunkt i Luhmanns systemteori. Empirisk tager artiklen udgangspunkt i 14 videooptagelser af det første møde mellem sagsbehandler og forældre i børneværnsundersøgelser. Med dette udgangspunkt undersøger artiklen, hvorledes barnevernet, som en offentlig organisation gennem kommunikative beslutninger, skaber sig selv. Hermed søger artiklen at afdække de praksisser, der fremkommer i kommunikationen omkring beslutninger og betydningen af disse. Mere konkret diskuteres det med barnevernet, hvorledes fremtidige risici udgør et politisk problem, der fører til en risikopolitik og en organisatorisk praksis, som barnevernet ikke selv har defineret, hvorved ansvaret forskydes fra det politiske niveau til det organisatoriske. Og hermed hvordan det politiske ansvar for politikken i praksis lægges på de ansatte i barnevernets skuldre.

I essayet »Sociologi møder kunst« diskuterer Ann-Dorte Christensen forholdet mellem sociologi og kunst med udgangspunkt i hendes samarbejde med billedkunstner Marit Benthe Norheim omkring hendes kunstprojekt Life-boats, der består af tre sejlene kvindeskulpturer. I essayet skitseres dels en række klassiske og nyere sociologiske positioner i mødet mellem kunsten og sociologien, dels åbner forfatteren for en række refleksioner over det konkrete samarbejde. På denne baggrund diskuterer Ann-Dorte Christensen bl.a. forudsætningerne for et frugtbart møde mellem to så forskellige discipliner som billedkunst og sociologi, at disse bør tage afsæt i en gensidig faglig respekt og tillid. Med dette udgangspunkt diskuteres det, hvorledes et gensidigt møde kombineret med en nysgerrighed kan anspore den sociologiske fantasi og udfordre ens egen faglighed, rutiner, vinkler og spørgsmål. Dette kan skabe en følelse af at være 'på dybt vand' men også en berigende oplevelse, der kan være med til at skabe en bevidsthed om, hvori de forskellige discipliners grænser og begrænsninger består. Afslutningsvis argumenterer Ann-Dorte Christensen for potentialerne i samarbejdet mellem kunsten og sociologien, særligt i relation til at fremme forskningens samfundsmæssige impact og betydning.

Nummeret afsluttes med fire anmeldelser. Først anmeldes Søren Juuls debatbog »Selvets Kultur« af Iver Hornemann Møller. Herefter følger tre anmeldelser med et fælles bysociologisk tema. Dette tema kan løst siges at omhandle det lokale og specifikke områder eller udsnit af byen. Louise Glerup Aner og Birgitte Mazantis (red.) antologi om »Socialt arbejde i udsatte boligområder« anmeldes af Kristian Nagel Delica. Anja Jørgensen og Mia Arp Fallovs analyse af lokale- og nabofællesskaber og lokal integration med titlen »Velkommen i min bydel – Om lokal social integration« anmeldes af Troels Schultz Larsen. Det gælder også Jørn Ljunggrens (red.) sammensatte og grundige dissection af uligheden og særligt forskellene mellem Oslos øst- og vestkant i »Oslo Ulikhetens by«, der ligeledes anmeldes af Troels Schultz Larsen.

God læselyst!

Troels Schultz Larsen